

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 112/21
Luksemburgā, 2021. gada 22. jūnijā

Spridums lietā C-872/19 P
Venecuēla/Padome

Venecuēlai ir tiesības celt prasību par regulu, ar kuru attiecībā uz to ir ieviesti ierobežojoši pasākumi

Tiesa atceļ Vispārējās tiesas spriedumu, kurā nospriests pretēji, un nodod lietu atpakaļ, lai tā izskatītu atcelšanas prasību pēc būtības

Ņemot vērā stāvokļa pasliktināšanos cilvēktiesību, tiesiskuma un demokrātijas jomā, Eiropas Savienības Padome 2017. gadā pieņēma ierobežojošus pasākumus pret Venecuēlas Bolīvāra Republiku (turpmāk tekstā – “Venecuēla”). Regulas 2017/2063¹ 2., 3., 6. un 7. pantā tostarp bija paredzēts aizliegums pārdot vai piegādāt jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Venecuēlā militāro aprīkojumu un ar to saistītās tehnoloģijas, ko iespējams izmantot iekšējām represijām, kā arī aizliegums sniegt šīm pašām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām Venecuēlā noteiktus tehniskus, starpniecības vai finanšu pakalpojumus, kas saistīti ar šī aprīkojuma piegādi.

2018. gada 6. februārī Venecuēla cēla prasību atcelt Regulu 2017/2063, ciktāl tās noteikumi attiecas uz to. Vēlāk tā grozīja savu prasības pieteikumu, lai tas attiektos arī uz Lēmumu 2018/1656 un Īstenošanas regulu 2018/1653², t.i., tiesību aktiem, ar kuriem Padome bija pagarinājusi pieņemtos ierobežojošos pasākumus. Ar 2019. gada 20. septembra spriedumu Eiropas Savienības Vispārējā tiesa noraidīja minēto prasību kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka strīdīgās tiesību normas tieši neskar Venecuēlas tiesisko stāvokli³.

Izskatot Venecuēlas apelācijas sūdzību, Tiesa lemj par LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzēto pieņemamības kritēriju piemērošanu attiecībā uz atcelšanas prasību, ko cēlusi trešā valsts par ierobežojošiem pasākumiem, kurus Padome ir noteikusi saistībā ar situāciju šajā valstī. **Tā atceļ Vispārējās tiesas spriedumu, ciktāl ar to Venecuēlas prasība atcelt Regulas 2017/2063 2., 3., 6. un 7. pantu tika atzīta par nepieņemamu, un nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā izskatītu šo prasību pēc būtības.**

Tiesas vērtējums

Iesākumā Tiesa norāda – tā kā Venecuēlas apelācijas sūdzība neattiecas uz pārsūdzētā sprieduma daļu, kurā par nepieņemamu atzīta šīs trešās valsts prasība atcelt Īstenošanas regulu 2018/1653 un Lēmumu 2018/1656, Vispārējā tiesa šajā ziņā ir pieņēmusi galīgu nolēmumu. Tālāk Tiesa atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesa – vajadzības gadījumā pēc savas ierosmes – var lemt par absolūtu pamatu, kas attiecas uz LESD 263. pantā paredzēto pieņemamības nosacījumu neievērošanu.

Konkrētajā gadījumā tā pēc savas ierosmes izvirza jautājumu par to, vai Venecuēla var tikt uzskatīta par “juridisku personu” LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē. Šajā ziņā tā

¹ Padomes Regula (ES) 2017/2063 (2017. gada 13. novembris) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2017, L 295, 21. lpp.).

² Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1656 (2018. gada 6. novembris), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2017/2074 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2018, L 276, 10. lpp.), un Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1653 (2018. gada 6. novembris), ar ko īsteno Regulu (ES) 2017/2063 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2018, L 276, 1. lpp.).

³ Spridums, 2019. gada 20. septembris, Venecuēla/Padome ([T-65/18](#)).

norāda, ka no šīs tiesību normas neizriet, ka kādas noteiktas juridisko personu kategorijas nevarētu atsaukties uz iespēju celt minētajā pantā paredzēto atcelšanas prasību. Turklāt no tās iepriekšējās judikatūras arī neizriet, ka LESD 263. panta ceturtajā daļā lietotais jēdziens “juridiska persona” būtu interpretējams šauri. Turpinājumā Tiesa uzsver, ka princips, saskaņā ar kuru Savienība ir dibināta, pamatojoties tostarp uz tiesiskuma vērtību, izriet gan no LES 2. panta, gan no LES 21. panta, uz kuru ir norādīts LES 23. pantā, kas attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP). Tā nospriež, ka šajos apstākļos saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu, aplūkojot to efektīvas pārbaudes tiesā un tiesiskuma principu gaismā, **trešai valstij būtu jābūt *locus standi* kā “juridiskai personai” LESD 263. panta ceturtais daļas izpratnē, ja ir izpildīti pārējie šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi.** Šajā ziņā tā precizē, ka **Savienības pienākumi nodrošināt tiesiskuma ievērošanu nav pakārtoti savstarpības nosacījumam. Līdz ar to Venecuēla kā valsts, kurai ir starptautiska tiesībsubjektība, ir jāuzskata par “juridisku personu” LESD 263. panta ceturtais daļas izpratnē.**

Turpinājumā Tiesa nospriež, ka **Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, secinādama, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi tieši neietekmē Venecuēlas tiesisko stāvokli.** Šajā ziņā tā konstatē, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi ir tikuši noteikti pret Venecuēlu. Proti, ja Savienības saimnieciskās darbības subjektiem tiek aizliegts veikt noteiktus darījumus, tas ir pielīdzināms Venecuēlai noteiktam aizliegumam veikt minētos darījumus ar šiem subjektiem. Turklāt Regulas 2017/2063 stāšanās spēkā izraisa tās 2., 3., 6. un 7. pantā paredzēto aizliegumu tūlītēju un automātisku piemērošanu, un šie aizliegumi liedz Venecuēlai iegādāties vairākas preces un pakalpojumus. Tiesa no tā secina, ka šie noteikumi tieši ietekmē šīs valsts tiesisko stāvokli. Šajā ziņā tā norāda, ka nav jānošķir, vai šīs valsts komercdarījumi ir atzīstami par privāttiesiskām saimnieciskām darbībām (*iure gestionis*) vai valsts varas īstenošanas aktiem (*iure imperii*). Tāpat tā konstatē, ka apstāklim, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi neveido absolūtu šķērslī Venecuēlai iegādāties konkrētās preces un pakalpojumus, šajā ziņā nav nozīmes.

Pēc tam **Tiesa lemj pēc būtības par pārējiem nepieņemamības pamatiem, kurus Padome sākotnēji izvirzīja Vispārējā tiesā.** Saistībā ar pamatu par Venecuēlas intereses celt prasību neesamību Tiesa secina – tā kā Regulas 2017/2063 2., 3., 6. un 7. pantā paredzētie aizliegumi var kaitēt Venecuēlas interesēm, it īpaši ekonomiskajām interesēm, to atcelšana pati par sevi tai var radīt labumu. Attiecībā uz pamatu, saskaņā ar kuru strīdīgās tiesību normas Venecuēlu neskar tieši, Tiesa uzskata, ka attiecīgajos Regulas 2017/2063 pantos noteiktie aizliegumi ir piemērojami, neatstājot rīcības brīvību adresātiem, kuri ir atbildīgi par to īstenošanu, un bez nepieciešamības pieņemt īstenošanas pasākumus. Tā kā Tiesa jau bija konstatējusi, ka šīs tiesību normas ietekmē Venecuēlas tiesisko stāvokli, tā šo pamatu noraida.

Visbeidzot Tiesa norāda, ka **Regula 2017/2063 ir uzskatāma par “reglamentējošu aktu” LESD 263. panta ceturtais daļas izpratnē. Tā kā Venecuēlas apstrīdētie šīs regulas panti turklāt nav saistīti ar īstenošanas pasākumiem, Tiesa secina, ka šai trešai valstij ir *locus standi* celt prasību par tiem, pamatojoties uz minēto tiesību normu, un tai nav jāpierāda, ka šie panti to skar individuāli.**

ATGĀDINĀJUMS. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai principā nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir Tiesā izskatāmā stāvoklī, tā šajā lietā var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai ir saistošs Tiesas pieņemtais nolēmums apelācijas tiesvedībā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami “[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106